

## ВПЛИВ ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ОПРОМІНЕННЯ МАЛОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ НА ТВАРИН

**Товстоган А. С.**

Науковий керівник: ст. викладач Шинкаренко І. М.

*ХНТУСГ імені Петра Василенка, м. Харків, Україна*

### **Постановка задачі, аналіз останніх досліджень та публікацій.**

Одним з важливих аспектів проблеми застосування оптичних і радіо-частотних випромінювань малої інтенсивності в сільськогосподарському виробництві є раціональне використання енергетичних ресурсів у тваринництві, розробка й застосування енергоекономічних технологій освітлення й опромінення з урахуванням біологічних особливостей тварин

**Мета дослідження.** Проведення дослідження впливу ЕМ опромінювання нетеплової інтенсивності на стан великої рогатої худоби

**Основні матеріали дослідження.** Науковими дослідженнями показано, що ЕМ-опромінювання нетеплової інтенсивності мають значні біотропні властивості, а також володіють інформативним впливом на живий організм. Значний внесок у вивчені біологічної ролі ЕМ-опромінювання нетеплової інтенсивності належать вітчизняним та закордонним вченим. Аналіз опублікованих експериментальних і клінічних даних дозволяє констатувати, що під впливом низкоінтенсивного ЕМ-опромінювання оптичного й радіочастотного діапазону в організмі виникають виражені зміни в сфері вуглеводного, енергетичного, білкового, азотистого, нуклеїнового й електролітного обмінів, виявляються зрушення в системах регуляції метаболічних процесів - нервової й гуморальної. При цьому показано, що можна активно впливати на фізіологічні показники, функціональний стан організму сільськогосподарських тварин для досягнення високої продуктивності, підвищення якості продукції

**Висновки.** У тваринницьких приміщеннях для утримання великої рогатої худоби в умовах сезонної недостатності природного освітлення з метою підвищення м'ясної й молочної продуктивності, забезпечення росту й розвитку молодняку, збереженноті поголів'я рекомендується застосовувати додаткове ЕМ-опромінювання нетеплової інтенсивності.